

Zbigniew Szczerbik (1968–2020)

Zbigniew Szczerbik
Źródło: CMJW

Doktor nauk humanistycznych, nauczyciel historii, regionalista, muzealnik, numizmatyk i dyrektor Muzeum w Praszce w latach 2015–2020. Urodził się 10 października 1968 r. w Kluczborku jako syn Ryszarda i Jadwigi, z domu Fronia.

W 1983 r. ukończył szkołę podstawową w Głubczycach. W 1988 r. został absolwentem Technikum Mechanicznego przy Zespole Szkół Zawodowych (dalej: ZSZ) w Praszce. 17 czerwca 1993 r. uzyskał dyplom magistra historii Wydziału Filologiczno-Historycznego Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu. Na tej samej uczelni, przekształconej już w Uniwersytet Opolski, 6 maja 1999 r. obronił rozprawę doktorską z historii Polski nowożytnej pt. „Sejm koronacyjny Władysława IV w 1633 r.” i uzyskał tytuł naukowy doktora nauk humanistycznych. W międzyczasie pracował jako nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie w Publicznej Szkole Podstawowej nr 4 w Praszce (od 22 lutego do 24 czerwca 1993 r., na pół etatu). Pracował również w Liceum Ogólnokształcącym w Praszce (od 1 września 1993 r. do 31 sierpnia 1996 r.), w ZSZ w Praszce (od 1 września 1994 r. do 31 sierpnia 1995 r.) oraz ponownie w PSP nr 4 (od 1 grudnia 1994 r. do 22 czerwca 1995 r.). Od 1 sierpnia 1995 r. podjął pracę jako muzealnik w miejskim Muzeum w Praszce, najpierw na pół etatu, a od 1 sierpnia 1996 r. – na pełnym etacie. W 2009 r. awansował na kustosa muzealnego. Z dniem 1 lutego 2015 r. (po wygranym konkursie) objął stanowisko dyrektora Muzeum w Praszce.

Był autorem licznych artykułów i opracowań (ponad 130 pozycji naukowych i popularnonaukowych) oraz książki naukowej pt. *Sejm koronacyjny Władysława IV w 1633 r.* (Kluczbork 2001), a także współautorem wraz z Włodzimierzem Kaczorowskim edycji źródłowej pt. *Diariusz koronacyjnej Najjaśniejszego Władysława Zygmunta IV, autorstwa kasztelana wieluńskiego Marka Radoszewskiego z XVII wieku* (Opole 2002). Miał także swój udział w opracowaniu przez W. Kaczorowskiego *Diariusza koronacyjnego w Krakowie w 1633 roku Jakuba Sobieskiego* (Opole 2008). Należy wymienić także autorstwo rozdziałów do kilku monografii gmin, leżących w powiecie wieluńskim: Mokrska, Czarnożył, Osjakowa, Wierzchlasu, wsi Krzyworzeka i Żytniowa w gminie Rudniki. Współredagował m.in. dwa tomy *Wieluńskiego słownika biograficznego* oraz trzy tomy materiałów pokonferencyjnych pt. *Blisko i daleko*.

Był wieloletnim członkiem Wieluńskiego Towarzystwa Naukowego (dalej: WTN), Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego (dalej: PTN) i zespołu redakcyjnego „Jastrzębskiego Rocznika Numizmatyczno-Historycznego” oraz opolskiego oddziału Stowarzyszenia Muzealników Polskich, gdzie sprawował funkcję skarbnika. Jego kompetencje muzealnika i historyka regionalisty zostały docenione zaproszeniem do pracy Rady Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w kadencji 2011–2014.

Publikował głównie na łamach: „Biuletynu Numizmatycznego”, „Częstochowskiego Magazynu Numizmatycznego”, „Grosza”, „Na Sieradzkich Szlakach”, „Rocznika Powiatu Oleskiego”, „Rocznika Wieluńskiego”, „Śląska Opolskiego”, „Studiów Waweliana” i wielu innych. Był jednym z recenzentów I tomu *Radomszczańskiego słownika biograficznego* oraz w latach 2005–2013 – sześciu książek o historii NSZZ „Solidarność” w Jastrzębiu-Zdroju, m.in. albumu historycznego pt. *Jastrzębska Solidarność 1980–2010*.

Jako muzealnik był autorem i redaktorem merytorycznym wielu wystaw muzealnych oraz tekstów popularyzatorskich do 31 folderów wystaw prezentowanych w Muzeum w Praszce. Brał udział w kilkudziesięciu konferencjach, seminariach i sesjach naukowych i popularnonaukowych. Współpracował również z Instytutem Pamięci Narodowej (dalej: IPN) Delegatura w Opolu. 11 października 2019 r. we współpracy z IPN zaprezentował w Muzeum w Praszce wystawę historyczną autorstwa dr. Ksawerego Jasiaka pt. „Na straży granic. Straż Graniczna II Rzeczypospolitej na zachodnim odcinku granicy polsko-niemieckiej”, pod honorowym patronatem Ministra Obrony Narodowej i Komendanta Śląskiego Oddziału Straży Granicznej w Raciborzu.

Wielokrotnie wygłaszał referaty na uroczystych sesjach Rady Miejskiej w Praszce, podczas rocznic, świąt państwowych w regionie czy też organizowanych we współpracy z WTN, a także na dorocznych, jesiennych spotkaniach z historią lokalną. Wygłaszał odczyty i referaty dla Podkarpackiego Towarzystwa Numizmatycznego w Tarnobrzegu, PTN w Jastrzębiu Zdroju, PTN Koło w Pszczynie i w Praszce, na

Uniwersytecie III Wieku w Wieluniu, w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Gorzowie Śląskim, w I LO w Praszce oraz w Publicznym Gimnazjum im. Ojca św. Jana Pawła II w Praszce.

Dwukrotnie uhonorowany przez starostę powiatu oleskiego tytułem „Januarego” (nagrodą przyznawaną w podziękowaniu za pomoc i wspieranie inicjatyw oleskiego samorządu powiatowego), a także wieloma odznaczeniami i dyplomami uznania Polskiego Towarzystwa Numizmatycznego (2003, 2006). W 2005 r. otrzymał Złotą Odznakę tego towarzystwa, a w 2011 r. został uhonorowany Złotym Medalem im. prof. Ryszarda Kiersnowskiego. W 2007 r. Jastrzębski Oddział PTN uhonorował Z. Szczerbika Dyplomem Uznania i Medalem *Bene Merenti*, a w 2014 r. Oddział PTN w Radomiu – Dyplomem Uznania i medalem pamiątkowym. W 2019 r. został wyróżniony przez Narodowy Instytut Dziedzictwa za zaangażowanie się w organizację Europejskich Dni Dziedzictwa.

Był miłośnikiem muzyki barokowej, turystyki oraz literatury, przede wszystkim znakomitym organizatorem wydarzeń muzealnych, pasjonatem historii, kolekcjonerem numizmatyki, popularyzatorem dziejów lokalnych Praszki i okolic. Zmarł 9 listopada 2020 r. w szpitalu powiatowym w Oleśnie, przeżywszy 52 lata. 26 listopada został pochowany na cmentarzu parafialnym w Praszce.

Ksawery Jasiak